

Poštnina plačana v gotovini.

Mali trgovec

DRŽAVNO TOŽILSTVO
Došlo 14. VI. 1930
log.

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 60.—, polletno Din 30.—, mesečno Din 5.—. Ob plačevanju za nazaj stane list letno Din 70.—, polletno Din 35.— in mesečno Din 6.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto II.

Ljubljana, dne 14. junija 1930.

štev. 24.

NASIM NAROČNIKOM IN CITATELJEM.

Zadnja in tekoča številka sta se vsled tehničnih preureditev v tiskarni zakasnila.

Ker uredništva in uprave pri tem ne zadene nobena krivda, prosimo blagohotnega oprostjenja. V bodoče bo vsled dokončanih preureditev list zopet izhajal redno.

Obenem prosimo zamudnike, da poravnajo zaostalo naročnino, vsem naročnikom pa se priporočamo za pridobivanje novih abonentov.

Uredništvo in uprava.

Namesto znižanja kreditnih obresti — zvišanje?

Viceguverner Narodne banke M. grof Kulmer kritizira v beograjskem »Privrednem pregledu« kreditno politiko Narodne banke, ker se je doslej borila tudi z direktnimi krediti trgovcem, obrtnikom in industrijem, kar je sicer za Slovenijo doslej prišlo le malo v poštev, pač pa v veliko večji meri za Srbijo, kjer je Narodna banka dala trgovske kredite v 1657 slučajih (v Ljubljani le 156krat in v Zagrebu celo le 101krat).

Stališče g. viceguvernerja, naj bi bila Narodna banka stebler likvidnosti in regulator denarnega trga, je iz teoretičnega stališča popolnoma pravilno. Trgovci pa se nikakor ne moremo brezpogojno strinjati z njegovo zahtevo, naj bi se Narodna banka popolnoma odpovedala privatnim kreditom, katere naj bi prepuslila v celem obsegu privatnim denarnim zavodom. Vsaj toliko časa ne, dokler se ne najde način, ki bo onemogočal prenapelo poviševanje obrestne mere za trgovske kredite.

Priznavajoč pomen Narodne banke

kot ustanove za likvidnost in regulacijo denarnega trga, nikakor ne odrekamo privatnim denarnim zavodom pravice do reeskontnih kreditov, ki so vsekar tudi v interesu trgovine, obrti in industrije. Vendar pa naj se za reeskontne kredite denarnim zavodom v svrhu eskontiranja trgovskih menic uvede primerna kontrola, ki bo pazila poleg drugega tudi na to, da se obrestna mera za eskompt ne bo napolnala nad 2—3% nad reeskontno obrestno mero Narodne banke.

Povdarjamo, da je previsoka obrestna mera zlasti za trgovske kredite še edina zavora napredka našega gospodarstva, ker je za cenejše kredite poljedelstvu, pa tudi deloma obrti in nekoliko manj industriji kolikor toliko preskrbljeno, medtem ko je ravno trgovski stan lakorekoč nezavarovan ter povsem odvisen od denarnih zavodov, ki mu za kratkoročne kredite predpisujejo nevdržno visoko obrestno mero.

Tudi se ne morejo trgovci, niti obrtniki, niti industrialec in še manj polje-

delec ter vsi ostali socialni sloji strinjali z nazorom, naj se diskont Narodne banke polagoma prilagodi privatnemu diskontu. Nasprotno zahteva današnji gospodarski položaj, da se privatni diskont zniža in približa diskontu Narodne banke, kar nam dokazuje tudi pogled v inozemstvo, kjer so uradni diskonti neprimerno nižji, a je vzlic temu napetost med uradnim in privatnim diskontom veliko manjša.

Priznavamo, da je dosedanj sistem konfligentiranja kreditov neenak in subjektiven; vendar v vseh slučajih na škodo trgovskega stanja, zlasti v Dravski banovini. Istolako se strinjamo s

stališčem, naj bi delnice Narodne banke ne bile predmet borznih špekulacij in naj bi imele stalno dividendo.

Končno pa moramo pripomniti, da značaj naše trgovine ne trpi samo na pomanjkanju kratkoročnih kreditov, marveč zahteva predvsem dolgoročna posojila po zmerni obresni meri, če tudi odpovedljiva v krajšem roku, kar bi na likvidnost denarnega trga ne imelo slabega upliva. Seveda bi morala na drugi strani kreditna politika za slučaje dolgoročnih, v krajšem roku odpovedljivih kreditov predvidevati tudi potrebne mere, da se pravica kratkoročnih odpovedi ne bi zlorabljala.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Račun premičnega inventarja na podlagi otvoritvene bilance izkazuje vrednost Din 12.500.—, kar tvori prvo debetno postavko tega računa. Ker smo v mesecu januarju izplačali še dinarjev 6.000.—, obremenimo račun še za to vsoto.

Račun nepremičnega inventarja pa obremenimo v debetnem stolpcu za Din 140.000.—, katero vsoto najdemo pod aktivni v otvoritveni bilanci kot vrednost nepremičnega inventarja.

V januarju smo glasom izvlečka nakupili še za 60.000 Din nepremičnega inventarja ter obremenimo za to vsoto v debetnem stolpcu račun nepremičnega inventarja v glavni knjigi.

Račun obratne glavnice (glej tudi str. 181) izkazuje pasivno postavko dinarjev 280.000.—, ki je dobroimetje lastnika podjetja, vsled česar vpišemo to vsoto v kreditni stolpec otvorjenega računa.

Otvoritvena bilanca pokazuje še zaključno vsoto **čisti dobiček** v znesku Din 32.400.—. Ako je trgovina last posameznika, se je obratna glavnica za to vsoto pomnožila, vsled česar vpišemo tudi ta znesek kot prinos in dobiček na ta račun v stolpec kredit. Če pa je podjetje last družbe, moramo razdelitev čistega dobička izvesti kot sklepno knjižbo v P. N. ob zaključku knjižb za pretečeno poslovno leto ter za odgo-

varjačo deleže med prejemki priznati posamezne družabnike in nasprotno obremeniti račun bilance.

Čisti dobiček se pri nekaterih podjetjih (zlasti pri zadrugah) zbira v posebnem računu rezervnih fondov, za katere je potrebno otvoriti posebne račune v glavni knjigi, kar pa pri posameznih, lastnih podjetjih in tudi pri večini družabnih oblik trgovske tvrdke ne pride v poštev.

Račun dubijoz, ki ga moramo otvoriti v glavni knjigi, izkazuje v otvoritveni bilanci aktivno postavko 1800 Din iz računa upnikov (za naš sporni dolg), vsled česar obremenimo račun dubijoz v debetnem stolpcu.

Pod pasivi otvoritvene bilance pa najdemo znesek 15.000 Din iz računa dolžnikov (za naše sporne in dvomljive terjatve) ter knjižimo to vsoto na račun dubijoz kot kreditno postavko.

Ako se je med letom pokazala potreba, otvoriti še druge račune, jih otvorimo po opisanem načinu ter vanje prenašamo sumarične vsote iz mesečnih seznamov.

N.B. pri opisu knjiženja v račun denarnih zavodov na strani 355 se je vrnila v debetni stolpec pomotoma vsota 104.850 Din (iz januarskega seznama). Pravilno pa je 104.804 Din, kar naj izvolijo čitatelji popraviti.

Bruto bilanca.

Namen glavne knjige je, da nas pouči o stanju podjetja s tem, da zbira dobroimetje in dolgove ter bremena podjetja ter nam daje možnost, da se tudi med letom poučimo o našem gospodarskem položaju.

Predno preidemo k navodilu za zaključevanje posameznih računov v glavni knjigi in k pouku za predbilančno postopanje, naj si ogledamo enostaven način, kako si ustvariti med letom pregled nad našim gospodarskim stanjem brez zamudnega inventiranja in sestavljanja raznih izvlečkov ter seznamov.

Tako pomožno sestavo računa o našem premoženjskem računu imenujemo: bruto (nečista) bilanca, in jo sestavimo na podlagi provizoričnih zaključkov posameznih računov v glavni knjigi, iz katere izvlečemo takratna debetna salda posameznih računov, ki predstavljajo naše dobroimetje (aktiva) in kreditna salda, ki značijo naše dolgove.

V našem primeru bo izgledala bruto bilanca koncem januarja pri posameznih računih tako-le:

Račun blagajne: debetne postavke: $2.500 + 924.000 = 926.500$ Din, kreditna 882.000, tedaj debetni saldo 44.500 Din (= gotovina koncem januarja).

Račun upnikov: debetna postavka: 350.000 Din, kreditna 220.000 + 320.000 = 540.000 Din, tedaj kreditni saldo 190.000 Din. (naš dolg dobaviteljem).

Račun dolžnikov: debetni postavki: $350.000 + 25.000 = 375.000$ Din kreditna: 102.000 Din, tedaj debetni saldo 273.000 Din (= naše terjatve pri dolžnikih).

Račun denarnih zavodov: debetni postavki: $120.000 + 104.800 = 224.800$ Din, kreditni: $430.000 + 80.000 = 510.000$, tedaj kreditni saldo 285.200 (za to vsoto je naš dolg pri denarnih zavodih večji od naših naložb).

Račun blaga: debetni postavki: $330.000 + 320.000 = 650.000$ Din, kreditna 422.000, tedaj debetni saldo 228.000 Din (= idealna vrednost naše zaloge).

Račun blagovnih stroškov navadno pri nečisti bilanci ne igra vloge, ker običajno ne izkazuje niti dobroimetja, niti dolgov. Glasom otvoritvene bilance izkazuje sicer debetni stolpec aktivno postavko 800 Din na predplačanih stroških za blago (voznjah), ki pa so bile v januarju opravljene, vsled česar odpade ta postavka.

Kreditna protipostavka iz otvoritvene bilance na tem računu v znesku 1200 Din (naš dolg na neplačanih voznjah) pa še ni bila v januarju izplačana, vsled česar še vedno obstoji in izkazuje kreditni saldo v znesku 1200 Din (naš dolg na neplačanih voznjah).

Račun premičnega inventarja se je po stanju iz otvoritvene bilance v znesku 12.500 Din še povečal za dokupljeni inventar 6000 Din, tedaj debetni saldo 18.500, (vrednost premičnega inventarja).

Nepremični inventar glasom otvoritvene bilance 140.000 Din se je povečal za nove nakupe 60.000, Din, tedaj debetni saldo 200.000 Din (vrednost nepremičnin).

Račun režije tudi navadno v bruto bilancah ne igra vloge, če nam je znano, da na neizplačanih stroških ničesar ne dolgujemo in da nasprotno nismo nobenih stroškov plačali vnaprej. Otvoritvena bilanca izkazuje v debetnem stolpcu računa aktivno postavko 1000 Din na predplačanih stroških. Ta znesek smo izplačali kot predujem na plačilne bilance vrednosti 22.000 Din. če uslužbencem za mesec januar in je vsota uničena, ker je odslužena v tem mesecu. Kreditna protipostavka iz otvoritvene bilance na tem računu v znesku 2000 Din, ki smo jih dolgovali na neizplačanih plačah za prelečeno dobo, je v januarju plačana in zapopadana v znesku 14.200 Din, vsled česar ne obstoji več ter ne izkazuje račun režije niti debetnega, niti kreditnega salda, tedaj ne imovine niti dolga, vsled česar v bruto bilanci ne prihaja v poštev.

Vrednostni papirji izkazujejo iz otvoritvene bilance vrednost Din 22.000.

Obratna glavnica je v svoji kreditni postavki iz otvoritvene bilance Din

280.000 povečana še za dobiček pretečene dobe v znesku Din 32.400, tedaj kreditni saldo Din 312.400 (= vrednost obratne glavnice začetkom poslovnega leta).

Dubioze izkazujejo iz otvorilne bilance debelno postavko Din 1800 in kreditno Din 15.000. Ker v januarju nismo imeli beležiti nikake spremembe, znaša kreditni saldo Din 13.200, kar predstavlja razliko, za katero so naše dvomljive (neizterljive) terjatve večje od naših spornih (od nas naprizenanih) dolgov.

Debelna salda posameznih računov spadajo v racunu bilance vedno pod **aktiva** (dobroimetje), **kreditna salda** pa so nasprotno **pasiva** (dolgovi).

Bruto bilanca koncem januarja nam na podlagi teh, provizorično na papirju opravljenih zaključkov prikazuje sledečo sliko iz posameznih računov:

Aktiva (dobroimetje):

gotovina v blagajni	Din 44.500.—
dolžniki	„ 273.000.—
blago	„ 228.000.—
premični inventar	„ 18.500.—
nepremični inventar	„ 200.000.—
vrednostni papirji	„ 22.000.—

Skupna vsota aktiv Din 786.000.—

Pasiva (dolgove) pa sestavljajo sledeče postavke:

upniki	Din 190.000.—
denarni zavodi	„ 285.200.—
blagovni stroški (neizplačani)	„ 1.200.—
dubioze	„ 13.200.—
obratna glavnica	„ 312.400.—
Skupna vsota pasiv	Din 802.000.—

Bruto bilanca nam tedaj izkazuje Din 786.000 našega premoženja in Din 802.000 našega dolga, kar bi značilo, da smo imeli lekom januarja značno **izgubo** v znesku **Din 16.000**, za katero vsoto so pasiva podjetja večja od njegovih aktiv.

Položaj pa je v resnici drugačen, ker smo v bruto bilanci upoštevali idealno vrednost zaloge blaga, premičnega in nepremičnega inventarja, dalje nismo upoštevali obresti v računu denarnih zavodov, ki se navadno obračunavajo šele polletno in končno tudi nismo upoštevali eventualnih kurznihih razlik pri vrednostnih papirjih.

Da izračunamo pravi položaj in s tem tudi ugotovimo približno pravilni dobiček za mesec januar, moramo predvsem zbrati podatke, ki izven računa nečiste bilance tvorijo naš dobiček in našo izgubo.

Pri računu blaga nam je znano, da n. pr. delamo pri prodaji s 10% dobičkom, t. j. s tem poviškom prodajamo blago nad lastno ceno po vkalkuliranih režijskih odstotkih.

(Nadaljevanje sledi.)

Naš mali lesni producent.

Mali lesni producenti in žagarji preživljajo precej hude čase. Zastoj na svetovnem tržišču je tudi na našo produkcijo precej uplival. Glavna krivda zastoja leži na splošni gospodarski depresiji, pa tudi precej na producentih samih. Pri nas se prav malo upoštevajo zahteve trga, posebno glede dimenzij in glede pravilne izdelave. Niti pri rezanju desk, še bolj pa pri tesanju tramov se ne upoštevajo polne mere. Posledica temu je, da blago, ki ne odgovarja trgu, močno zaostaja.

Posebno močno se greši pri tramovih.

Težko je najti kupca za tako raznovrstno in nepravilno obdelano blago. V nekem poročilu v Trg. listu čitamo, kako in kaj naj se obdeluje. Trami naj se tešejo samo od 5 m dolžine naprej, mere 3/3, 3/4 so lahko od 4 m dalje; ne smemo pa 4/4, 4/5, 5/7, 6/8 in 7/9 tesati v gori navedeni meri. Mer 4/4 od 5—10 m dolžine naj se ne producira preveč, medtem ko je potreba producirati blago od 4/5 do 5/6 od 5 do 12 m.

Kakor stoji danes z povpraševanjem po tramovih, je najbolj priporočljivo sledeče blago: 3/3, 4—6 m, 3/4, 4—7 m, 4/4,

5—10 m, 4/5, 5—10 m, 5/6, 5/7, 5—12 m, 6/8, 5—12 m. Po dolžinah 7—8 m je povpraševanje pičlo. Isto po 7/9 od 5—7 m. Predvsem pa mora biti blago jako lepo obdelano in izbrano. Kar ni za trame, naj služi drugim potrebam.

Še eno važno stvar moramo omeniti. Sedanji položaj na lesnem trgu daje marsikateremu zajedavcu v lesni trgovini precej polja za delo. Razni prekupci in agenti letajo okoli kmeta-žagarja in mu slikajo obupen položaj in skoro da polom na lesnem trgu. Dokaj pridno izrabljajo dotok ruskega blaga na evropski trg. S tem in onim skušajo zvabiti blago od producenta po sramotno nizkih cenah in na jako dvomljive kredite. Opozarjamo male producente, naj se pazijo pri tem, ker škodo bo težko popraviti.

Razni dvomljivi lesni nakupovalci, posebeno tujci, uspešno izrabljajo zaupanje naših ljudi. Protesti naloženega blaga z namenom: znižati ceno, so na dnevnem redu, in izgovorov posebno pri sla-

bi manipulaciji ne zmanjka. Na račun popustljivosti se je marsikateri smejal in žel lepe dobičke. Pa tudi marsikateri lesni producent je že s tem zgubil težke tisočake.

Velika napaka naših malih žag je ta, da ne pazijo, komu in kako dajejo na kredit.

Predno nekomu kreditirate, poučite se o njegovem finančnem in gospodarskem stanju, pa tudi o njegovem značaju ter zahtevajte, naj vam da reference vam znanih in resnih denarnih zavodov, pri katerih se o njegovem premoženjskem položaju poučite.

Dnevne prevare v lesni trgovini kažejo potrebo po organizaciji, ki bi skrbela za prave informacije tako glede cen, kakor glede kreditnih zmožnosti kupcev. Prodajte blago raje nižjemu ponudniku proti gotovemu plačilu, ali znani domači tvrdki po nižji ceni kot neznanim nakupovalcem, katerih kreditne moči ne poznate.

Gospodarske beležke.

Naši državni papirji.

V kratkem pridejo v promet nove šestodstotne obveznice za financiranje likvidacije begovske zemlje v Bosni in Hercegovini, kratko **begluške obveznice**, datirane s 1. julijem in izdane v nominalnih vrednostih po 500, 2500 in 5000 dinarjev, ki se bodo obrestovale polletno (1. jan. in 1. julija vsako leto) ter se izplačale vse tekom 43 let. Izdanih je obveznic za 150 milijonov dinarjev in vlada zanje že sedaj veliko zanimanje. Državna hipotekarna banka bo lombardirala obveznice po 76% nominalne vrednosti.

Naraščanje tujkega prometa v Dalmaciji.

Statistika o tujkem prometu v Splitu izkazuje letos do konca maja 14.110 turistov (med temi 5311 inozemcev) nasproti 11.200 v istem času lanskega leta.

Obvezno zavarovanje trgovcev.

Te dni je razposlan gospodarskim zbornicam v državi načrt zakona za zavarovanje trgovcev za slučaj bolezni in smrti, sestavljen sporazumno od ministrstev za trgovino, in industrijo, za socialno politiko in za narodno zdravje. S tem zakonom naj bi se uvedlo obvezno zavarovanje ljudi za samostojne trgovce.

Telefonske tarife za inozemstvo.

Na novo otvorenih telefonskih progah z inozemstvom je predpisana za 1 govor (3 minute) sledeča taksa v zlatih frankih (1 zl. frank = 10·96 Din), ki se zaračuna po oddaljenosti med govorilnima posilajama: Čehoslovaška od 4·20 do 5·10 zl. fr., Madžarska od 3 do 4·80 zl. fr., Avstrija od 2·70 do 4·20 zl. frankov, Italija od 2·50 do 3·15 zl. fr., Nemčija od 6·90 do 10·50 zl. frankov in Švica za vse pošlaje po 9·45 zl. fr.

ERJAVEC FRANC

trgovinausnja

Ljubljana, Stari trg št. 11a**Državni dohodki.**

V zadnjih dveh številkah so navedeni kneateri državni dohodki pretečenega proračunskega leta, ki je bilo zaključeno s pribitkom 663 milijonov dinarjev nad proračunsko vsoto.

Podrobni podatki državnih dohodkov v pretečenem proračunskem letu (1929/30) izkazuje v primerjavi z dohodki proračunskega leta 1928/29 sledeče zneske v milijonih dinarjev:

	1929/30	1928/29
neposred. davki	2342.2	1741.7
trošarine	927.9	740.5
lakse	1296.4	1080.2
carine	1507.1	1528.3
monopoli	2374.1	2304.3
razni dohodki	123.9	86.1
doh. drž. podjetij	3656.8	3406.3
skupaj	12.228.4	10.887.3

V vsoli plačanih neposrednih davkov je zapopadenih tudi skoraj 218 milijonov dinarjev davčnih zaostankov, ki so bili plačani v bonih. Veliko povišanje na plačanih neposrednih davkih je tudi posledica novega izjedenčenja zakona

Ako vsporejamo državne dohodke dinarjev, dobimo sledečo sliko:

1925/26	12.064
1926/27	11.607
1927/28	11.319
1928/29	10.887
1929/30	12.228

Državni dohodki so se tedaj nasproti vsem zadnjim letom, zlasti pa nasproti minulemu proračunskemu letu znatno dvignili ter izkazujejo 1.341 milijonov dinarjev več kot leta 1928/29.

Pristaniška dela na Sušaku.

Za dovršitev obalnih del na Brajdici je finančni minister dovolil 900.000 dinarjev. Z dovršitvijo teh del, ki morajo biti gotova še letos, bo sušačko pristanišče veliko pridobilo.

Za izvoz zdravih zelišč

naj se naši trgovci obrnejo na zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu, ki ima mnogo povpraševanih zlasti iz Francije.

Pristaniška dela v proračunu.

Naš državni proračun za leto 1930-31 predvideva za razna pristaniška dela (izven posebej dovoljenih kreditov) v Splitu 2 milijona, v Bakru 1 in pol milijona, na Visu 489.000, na Sušaku 300 tisoč, na Šibenik, Zeleniko in Aleksandrovo odpade 5.260.000 Din.

Kontrola nad konsumnimi zadrugami.

V zvezi z že objavljenim odlokom o kontroli nad poslovanjem zadrug, ki uživajo davčne olajšave, je finančni minister sporazumno s trgovskim ministrom odredil osebe za izvajanje te kontrole in sestavil pravilnik za poslovanje istih.

Družbeni davek zvišan.

Z novim zakonom o neposrednih davkih je določeno, da morajo družbe plačevati pridobinski davek od čistega dobička tako, da ne odbijejo od njega že plačanih davkov, kot je bilo doslej v praksi. Davek je tedaj zvišan v svoji osnovni postavki za višino vsakoletnih plačanih davščin.

Povzetne pošiljke in nakaznice v mednarodnem prometu.

S 1. julijem se odpre promet z vrednostnimi, povzetnimi in denarnimi pošilkami z Italijo, Švico in Madžarsko. Dopusna vsota za denarna nakazila v prometu z Italijo je 1000 lir, s Švico 250 švicarskih frankov in z Madžarsko 300 pengő.

Ford v Bari-ju.

Vsi znaki kažejo, da se bo v kratkem uresničila vest o osnovanju Fordove tovarne v Bari-ju, ki bi zaposlovala okoli 20.000 delavcev in oskrbovala z avtomobili Balkan ter celo Vzhodno Evropo. Projekti tovarne so izdelani ter predloženi Fordu v odobritev.

Povečanje naše trgovske mornarice.

Te dni so bila v Beogradu zaključena pogajanja naše vlade z »Jugoslovanskim Lloydom« in Oceanijo, ki uvajajo redno paroplovno linijo z Južno Ameriko in Španijo.

»Jugoslovanski Lloyd« se je obvezal zgraditi šest novih, velikih prekoceanskih parnikov z 10–14.000 ton, s katerimi bo vzdrževal redno linijo z Južno Ameriko.

»Oceanija« pa zgradi štiri prekoceanske brzoparnike z 3–3.500 tonami za vzdrževanje linij s Španijo, Levante in Kanadskimi otoki.

Poravnave:

Stanko Cviki, trgovec v Dobrni. Odobrena 20% pravna — plačljivo v 2 mesecih.

Viktor Tilih, trgovec v Žalcu. Narok za sklepanje dne 7. julija pri Okrožnem sodišču v Celju. (Ponujena 40% poravnava.)

Justina Kern, trgovka, Maribor. Odobrena 20% poravnava.

Kuhar Pavel, trgovec, Maribor. Odobrena 27,5% poravnava.

Odprave konkurzov.

Flora Lager-Neckermann, trg. v Celju. Konkurz odpravljen, ker se je sklenila prisilna poravnava.

Vincenc Wutti, Kočevje. Konkurz odpravljen vsled sklenjene prisilne poravnave.

Jožef in Jožefa Geršak, posest. v Dekmareih, št. 39. Konkurz odpravljen, ker ni kritja za stroške.

Po širnem svetu.

Stanje nasadov sladkorne pese.

Poročilo mednarodnega društva za statistiko sladkorja izkazuje sledeče posejane površine v posameznih državah v hektarih:

	1930.	1929.
Čehoslovaška	236.203	227.258
Nemčija	458.721	433.015
Avstrija	33.037	29.687
Madžarska	66.801	72.975
Poljska	193.500	242.014
Belgija	52.645	53.550
Italija	110.700	116.111
Jugoslavija	51.500	61.228
Bolgarska	22.000	20.600
Rumunija	44.000	36.000
Danska	31.900	29.900
Švedska	35.624	27.467
Finska	1.300	1.476
Irska	5.360	4.800
Turška	4.500	3.000

Skupaj 1.347.791 1.359.081

V splošnem se je posejana površina znižala samo za malenkost. Povečala pa se je na Čehoslovaškem, v Nemčiji, Avstriji, Bolgariji ter v skandinavskih državah in Turčiji. Znatno se je zmanjšala posejana ploskev v Jugoslaviji (za 15,9%) in na Poljskem za 20%.

Ruska trgovinska ofenziva.

Forsiranje ruskega izvoznega blaga je na svetovnih tržiščih vedno bolj občutljivo. Rusija napenja vse sile zlasti za izvoz kmetijskih pridelkov, ki ga vrši preko svojega centralnega izvoznega komiteja, kateri določa poleg predpisov za obdelovanje, sortiranje in pakiranje tudi zbirne postaje, odkoder se izvažajo blago v inozemstvo.

Predmeti katerim posvečajo posebno pazljivost sopleg lesa zlasti še: lan, konoplja sadje raznovrstne sadne in mesne konzerve ter drugi poljski proizvodi. Tudi predmeti živinoreje se vedno česče pojavljajo na tržiščih. Tekom zadnjih dveh let se je izvoz večine ter produktov potrojil. Rusko blago se lahko odda, ker so cene za 10–20% nižje od normalnih cen.

Trgovinski konflikt med Grčijo in Francijo.

Ker je Francija zabranila uvoz vin iz Grčije, je Grška vlada odločila, da počaka še do 1. julija. Ako Francija ne zavzame med tem časom drugega stališča, bo odpovedala svojo trgovinsko pogodbo.

Angleška zunanja trgovina

je lansko lelo, kol smo že poročali, zaključena z znatno pasivo v znesku 492 milijonov funtšterlingov (135.300 milijonov dinarjev). Uvoz in izvoz, razdeljen po glavnih skupinah, nudi v milijonih funtšterlingov sledečo sliko:

	Uvoz	Izvoz
živila	536.2	55.6
sirovine	39.6	79
industrijski izdelki	334.3	573.8
živila	3.5	2
poštni paketi	7.8	18.9

Visok uvoz živil in sirovin ter odgovarjajoča visoka postavka izvoza industrijskih izdelkov priča o razviti industriji, a slabейše razvitem poljedelstvu.

Dasiravno izkazuje angleška trgovina skozi zadnja leta vedno globoko pasivnost, je vzlic temu aktivna vsled veliko višjega izvoza takozvanih nevidnih predmetov, kol so obresli v inozemstvu investiranega denarja, zavarovalne premije, najemnina za angleške trgovske ladje itd. Vsota teh prejemkov je lansko leto znašala okoli 517 milijonov funtšterlingov, vsled česar pokazuje prava slika angleške zunanje trgovine aktivnost vsled investicij v inozemstvu.

Stanje svetovne mornarice.

Izgube, ki jih je trgovska mornarica utrpela v vojni so že davno nadomeščene ter je stanje svetovne mornarice danes za 50% večje od predvojnega in znaša celokupna tonaža okoli 68 milijonov registerskih ton, od tega skoraj 62 milijonov ton ladij z motornim in parnim pogonom ter le še kakih 6 milijonov ton jadric. Opaža se tudi znatno nazadovanje števila parobrodov in povečanje števila ladij z motornim pogonom. V dobi poveljne gradnje ladij je doseglo rekord l-to 1919, ko je bilo novozgrajenih 7 milijonov ton. Lani je bilo zgrajenih samo za 2.8 milijona ton novih ladij.

Zvišanje carine na koruzo v Italiji.

Musolini je izjavil, da bo zvišal uvozno carino na koruzo od 14 na 16.50 ilr v zlatu.

Italijanska trgovina z jajci.

Do leta 1926 je bila Italija izrazito izvozna država za jajca, a je od tedaj pričela v tem pogledu rapidno nazadovati in je že leta 1927 izvozila veliko manj jajc nego uvozila. Zunanja trgovina Italije pokazuje v meterskih stotih sledeče množine uvoza in izvoza jajc:

	Izvoz	Uvoz
1926	214.564	69.754
1927	140.842	152.267
1928	120.267	178.940
1929	105.750	163.775

izvoz jajc tedaj stalno pada in je v zadnjih štirih letih nazadoval več kot za polovico. Uvoz pa stalno narašča z izjemo lanskega leta, ko je deloma slaba konjunktura še bolj omejila domačo porabo, deloma pa moramo to smatrati tudi za predznak uspeha od Musolinija pokrenjene propagande za povzdigo lastne živinoreje in peruninarstva. Zadnja leta se za povzdigo peruninarstva v Italiji tudi ni nič storilo.

Med uvozniki je prej zavzemala prvo Poljska, ki smo jo pa mi že izpodrinili v zadnjem času z boljšo kvaliteto in nižjimi cenami, tako da zdaj zavzemamo kol uvozniki prvo mesto.

Graditev železnic v Rusiji.

Te dni je komisija za načrte odobrila projekt gradnje 22.500 km novih prog v Rusiji, od katerih mora biti 20.900 km dograjenih tekom petih let.

Indeks cen na debelo v svetu.

Najnovejši indeks cen na debelo (osnovan leta 1913 na ločki 100) kaže v posameznih večjih državah sledeče stanje: Amerika 132.8, Nemčija 125.2, Anglija 114, Francija 113.9, Italija 113.7.

Tudi Avstrija oškodovana po toči.

Zadnje neurje, ki je zlasti občutno zadelo del ljubljanske okolice in Dolenjske, je še hujše razsajalo v Avstriji, kjer je ponekod toča ležala do 20 cm visoko in napravila na poljskih pridelkih ter vinski trli neprecenljivo škodo.

*So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico, PROJA!*

Statistika konkurzov.

Mednarodni inštitut za trgovino zbira poleg drugega statističnega gradiva tudi podatke o konkurzi. Pravkar zaključena statistika izkazuje v zadnjih treh letih sledečo sliko v Srednji Evropi:

	1927	1928	1929
Italija	11.306	12.346	12.966
Nemčija	5.668	7.984	9.846
Francija	8.379	8.237	8.714
Anglija	5.079	4.484	?
Čehoslovaška	2.926	2.600	3.520
Madžarska	1.097	1.580	2.226
Jugoslavija	1.060	917	1.063
Švica	645	648	621
Avstrija	617	590	581

V vseh srednjeevropskih državah opazimo velik porast konkurzov v lanskem letu. Najmanj so se konkurzi pomnožili v naši državi, v Švici in Avstriji pa celo nekoliko nazadovali. S številnim konkurzov in tudi deloma v njihovem porastu prednjači Italija.

Zanimivo je vsporejanje srednjeevropske statistike konkurzov z ono Zedinjenih držav Amerike, ki izkazuje v letu 1927 19.511 konkurzov, 1928 19.906 in 1929 18.979. Število konkurzov je v letu 1929 nazadovalo v Ameriki, letos pa se je vsled znanih borznih polomov pričelo nekoliko večati.

Svetovni pridelek vina.

Podatki o lanskem vinski letini, prijavljeni mednarodnemu poljedelskemu uradu v Rimu izkazujejo v milijonih hektolitrov: (V oklepaju navedeni podatki se nanašajo na leto 1928, ker za lansko leto podatki še niso prispeli). Francija 62,9, Italija 41,2, Španija 33,5, Portugalska 6,6, Rumunija 5,1, (Jugoslavija, 4,3) Madžarska 2,2, Nemčija 2, Grčija 1,9, (Švica 0,66), Avstrija 0,48, Čehoslovaška 0,28.

Pridelek izvenevropskih držav pa izkazuje: Alžir 12,8, Argentina 8,2, Čile 3,5, Tunis 1,1, Avstralija 0,79, Brazilija 0,76, Južna Afrika 0,66, Urugvaj 0,40.

Borba med ameriško in evropsko avtomobilsko industrijo.

Da se ubrani ceneni ameriških avtomobilov in zaščiti lastno avtomobilsko industrijo, je Francija povišala carino za avtomobile. Isto namerava storiti tudi Nemčija.

Amerika je zlasti Franciji svetovala, naj povišanja ne izvede, kajti, dasi ravno je francoska zunanja trgovina z Ameriko lansko leto zaključena z 112,5 milijona dolarjev pasivno za Francijo, je vzlic temu njena bilanca praviroma aktivna, ker so pusili ameriški turisti v Franciji 240 milijonov dolarjev. Če bi Francija vztrajala pri povišanju, namerava Amerika razviti resno propagando proti turizmu. Nemčijo pa spominja Amerika na investicije kapitala, ki je vezan baš z uvozom avtomobilov.

Nemčija kupuje angleško zlato.

Nemška državna banka je te dni nakupila v Londonu za 1.371.000 funtov šterlingov (377 milijonov dinarjev) zlata v kosih. Angleški finančni krogi presoajo ta korak nemške narodne banke zelo kritično, ker se je bila nemška narodna banka pokazala prav malo naklonjena znižanja diskonta, pač pa sedanji nakupi pričajo, da razpolaga z zadostnimi rezervami za spekulativne nakupe zlata.

Avstrija prepovedala uvoz svinj iz Madžarske.

Avstrijska vlada je prepovedala uvažanje svinj iz Madžarske, kar je seveda na Ogrskem, odkoder se uvažala letno nad 150.000 komadov, izzvalo veliko razburjenje.

Rumunija ukinila izvozne pristojbine.

Rumunski parlament je ukinil izvozne pristojbine na poljske pridelke in za živino, ki je doslej občutno ovirala izvoz rumunskih agrarnih proizvodov.

Slaba letina v Franciji.

Poročilo poljedelskega ministra v Franciji izkazuje, da je stanje posevkov veliko slabše kot pretečeno leto ter je pričakovati za eno petino manjšega prirastka v splošnem.

Kriza lrgovine v Carigradu.

Statistično poročilo carigradske lrgovske zbornice izkazuje letos 11.000 članov, dočim je bilo koncem predlanskega leta še 16.000. To veliko nazadovanje v članstvu priča o krizi, katero preživlja carigradska lrgovina.

Slaba žitna letina v Italiji.

Po poročilih iz Rima bo letošnja žitna želez mnogo slabjša od lanske ter se pričakuje vsled vremenskih nepravil le 60 milijonov kvintalov pridelka.

Naraščanje žitnega izvoza iz Poljske.

Koliko je napredoval izvoz žita iz Poljske v zadnjih dveh letih, razvidimo iz pravkar objavljenega poročila, ki izkazuje v lanski sezoni vrednost izvoženega žita 131.649.000 zlotov, dočim je predlansko sezono znašal samo 53.499.000 zlotov. Navzlic visokemu izvozu pa ima Poljska še mnogo lanskega žita za izvoz, vsled česar s zane cene zelo nizke.

Borzna poročila.**DENARSTVO.****Gibanje valute v tekočem tednu.**

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
	Din	Din
1 angleški funt	274.80	275.—
1 ameriški dolar	56.55	56.54
1 avstrijski šiling	8.—	7.98
1 belga	7.90	7.89
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslovaška krona	1.68	1.68
1 francoski frank	2.22	2.22
1 grška dramma	—73	—73
1 hol. goldinar	22.77	22.77
1 italijanska lira	2.97	2.97
1 kanadski dolar	56.25	56.25
1 madžarski pengő	9.90	9.89
1 nemška marka	13.52	13.50
1 poljski zlot	6.84	6.85
1 rumunski lej	—3360	—33
1 švicarski frank	10.959	10.96
1 španska peseta	6.91	6.84
1 turška lira zlata	247.—	247.—
1 zlati frank	10.959	10.96
1 turški pijaster	—27	—27
1 argentinski pezos	21.65	21.65
1 danska krona	15.13	15.13
1 švedska krona	15.17	15.17
1 norveška krona	15.13	15.13

Španska peseta je tekom tedna zopet nekoliko nazadovala; sicer je stanje neizpremenjeno in dinar tudi mednarodno čvrst.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptno 434—435, 7% Blairovo posojilo 85.75 do 86, 8% Blairovo posojilo 97— do 97.50, investicijsko posojilo, 87.50 do 88 agrarne obveznice 54.50, tobačne srečke 45.— ponudba, 7% posojilo Državne hipotekarne banke 84.87 do 85.25, 4% bosanske agrarne obveznice 54.50 do 55.—.

Vojna škoda se je ponovno okrepila; stanje drugih državnih papirjev je čvrsto.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanska kreditna banka 125, Prva hrvatska štedionica 900—907, Kreditni zavod 175, Združene papirnice Vevče 130, Ruše 270 do 280, Strojne lovarne 75, Narodna banka 8280—8400, Trboveljska premogokopna 432 do 438, Union 196 do 197, Kranjska industrijska družba 288.

Tudi pri privatnih efektih ni nobenih znatnejših sprememb.

Motvoz Grosuplje.**Tržna poročila.****Cene jajc še vedno v nazadovanju.**

Vsled zmanjšanja povpraševanja v inozemstvu so cene jajc zopet nekoliko nazadovale ter plačujejo naši izvozniki prvovrstno blago po 70 par.

Cene hvarskega vina.

Na oloku Hvaru je na prodaj še precej belega vina po Din 24 in črnega po Din 20 za hektolitersko alkoholno stopinjo.

Hmelj.

Na tržišču v Zalcu so se cene hmelja ufrdile ter notirajo 725—750 kč za srednje ter 775—800 kč za boljše blago (50 kg).

Nasadi, ki so bili napadeni od bolhača, so se nekoliko popravili, pač pa je nekateri nasade napadla hmeljska muha (aphis).

Cene živine na dunajskem trgu

so ta leden nazadovala za 5 grošev pri kg žive teže vsled obilne ponudbe.

Srebro še vedno pada.

Po padcu cen srebra v pretečenem lednu, ki je notiralo najnižje v zadnjih slo letih, se cena še vedno ni ustalila, marveč je ponovno nazadovala za 5 do 6 %. Glavni vzrok padanja je uvedba zlate valute v Kini, ki je doslej imela srebrni denar.

Cene žita gredo navzgor.

Po izboljšanju cen žita na budimpeštanski borzi so se žitne cene tudi na naših tržiščih ufrdile ter kažejo tendenco navzgor. Zvišanje je sicer še neznačno, vendar je pričakovati porast pri pšenici.

Cene dalmatinskim vinom.

Dočim se je pretečni mesec razvila nekoliko živahnejša trgovina z vinom, je tekoči mesec zopet malo zaostala.

Bela vina se plačujejo na Visu po 24—28 Din za hektolitersko alkoholno stopinjo, a na Pelješcu po 25 Din, v Šibeniku stane hektoliter 375 Din, v Skradinu 350 Din.

Črna vina v Šibeniku po 280—300 Din, a v okolici po 250—270 Din za hektoliter. V Tesnem in Vodičah stane alkoholna stopinja 18—20 Din, isto ceno imajo lažja črna viška in kaštelanska vina, dočim stane alkoholna stopinja na Pelješcu 16—18 Din.

Stanje vinogradov je dobro.

Tržne cene v Ljubljani, dne 11. junija 1930.

Govedina za kg: V mesnicah po mestu: I. vrste Din 22, II. vrste 20. Na trgu: I. Din 18—20, II. 16—18, III. 12—16, jezika 17—20, vampov 8—10, pljuč 6—8, jeter 16 do 20, ledic 18—24, možganov 20—25, loja 5—12.

Teletina za kg: I. vrste Din 24—25, II. 20—22, jeter 25—30, pljuč 20—22.

Svinjina za kg: I. vrste Din 25, II. 22 do 24, pljuč 10, jeter 15—20, ledic 20—30, glave 8—10, parkljev 6, slanina trebušne 19—20, slanina ribe in sala 24, domačih prašičev 21—22, slanina mešane 22—23, slanina na debelo 23, masti 24—25, šunke (gnjati) 30, prekajenega mesa I. 30, II. 25 do 28, prekajenih parkljev 8—10, prekajene glave 10—12, jezika 30.

Drobnica za kg: koštrunovega Din 14 do 15, jagnjetine 18—20, kozličevine 25.

Konjsko meso za kg: I. vrste Din 10, II. vrste Din 8.

Klobase za kg: krakovskih Din 42, debrecinskih 42, hrenovk 30—34, safalad 30 do 34, posebnih 34, tlačenk 24, svežih kranjskih 35, pol prekajenih kranjskih 32—35, suhih kranjskih 50, prekajeno slanino 25.

Perutnina: piščanec majhen Din 15—20, večji 25—30, kokoš 30—45, petelin 30—40, raca 25—30, domači zajec, manjši 8—15, večji 20—30.

Ribe za kg: karpa Din 25—30, ščuke 30 do 35, postrvi, živih 80, mrtvih 60, klina 20, mrène 15—20, pečenke 10—15.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka Din 2:50—3, 1 kg surovega masla 35—40, čajnega masla 44—56, masla 40—44, bokinjskega sira 34—40, sirčka 10, jajce 0:75—1.

Pijače: 1 liter starega vina Din 18—22, novega vina 14—18, 1 čaša piva 3—3:50, 1 vrček piva 4:50—5, 1 steklenica piva 5:50 do 6.

Kruh za kg: belega Din 5, črnega 4:50, rženega 4:50.

Sadje: ena oranža Din 1—3, ena limona —75, 1 kg rožičev 8, fig 10, dateljnov 24 do 40, mandeljnov 48, orehov 14—15, luščenih orehov 48, suhih češpelj 10—12, suhih hrušk 10, rdečih jagod 14.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko Din 80—84, Santos 52—54, Rio 46—40, prado 70, kristalnega sladkorja, belega 13, v žene kave I. 100—110, II. 80—90, III. 66 kockah 14, kavne primesi 18, riža I. 10, riža II. 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4:50, navadnega kisa 2:50, 1 kg soli morske debele 2:50, soli, drobne 2:75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 46, 1 liter petroleja 7:50, 1 kg testenine I. 10, II. 9, pralnega luga 3:75, čaja 80.

Mlevski izdelki za kg: moke štev 0 na debelo 4:10—4:25, na drobno 4:50, štev 2 3:55—3:75, 4:25, štev. 4 3:20—3:30, 4—, štev. 6 2:80, 3:50, kaše 5—6, ješprenja 6, ješprenjčka 10—12, otrobov 1:75—2, koruzne moke 3:50, koruznega zdroba 4—4:50, pšeničnega zdroba 5—6, ajdove moke I. 6—8, II. 6, ržene moke 4.

Žito za 100 kg: pšenice Din 250—255, rži 200—210, ječmena 200—210, ovsu 195—210, prosa 200—210, koruze 150—160, ajde 200 do 220, fižola ribničana 330, prepelčarja 410, 1 kg graha 8—10, leče 8—10.

Kurivo: 1 tona premoga Din 460, m³ trdih drv 180, mehkih drv 90.

Krma za 100 kg: sladkega sena Din 100, pol sladkega sena 80—90, kislega sena 75, slame 60—75.

Zelenjava in gobe: 1 kg glavnote solate Din 4—5, štrcnate solate 6, ajserice 4—5,

zgodnjega zelja 7—8, kislega zelja 3, ohrovt 10, karfijol 8—10, špargljev 24—26, kolerab 6, špinat 4—6, paradižnikov 16, kumar 8—12, graha v stročju 5, luščenega 8 do 10, fižola v stročju 16—20, čebule nove 5, krompirja 0.50—0.75, novega tržaški 3 do 5, kisle repe 2, korenja 2—4, peteršilja 3 do 4, ena artičoka 1, ena malancana 2.

Lesni trg.

Orehove plohe

20 m³ (en vagon) v dolžini od dveh m dalje, debelina 60, 80 in 100 mm **Kupim.** Blago mora biti suho in dobro uležano. Cena franko Postojna ali Podbrdo. — Rozman Jakob, lesna trgovina, Bohinjska Bistrica.

Lesna trgovina pred ozdravljenjem.

Dr. Karl Uhlig objavlja statistiko o uvozu lesa v nekatere evropske države v letošnjem prvem četrtletju ter je mnenja, da je lesna trgovina letos prešla mrtvo točko in se nahaja na polu ozdravljenja. Uvoz v posamezne države izkazuje v letošnjem četrtletju s primerjavo lanskega prvega četrtletja sledeče vrednosti v milijonih čehoslov. kron:

	Letos	Lani
Čehoslovaška	69	63
Nemčija	688	680
Francija	372	680
Anglija	1149	994

Skoda, da statistika ne omenja tudi naših glavnih tržišč. Del tega uvoza, zlasti v Anglijo gre na račun sovjetskega lesa.

Dobave:

30 ton bukovega oglja nabavi do 17. t. m. Direkcija državnih železnic v Ljubljani.

15 m³ smrekovine nabavi ista direkcija do 18. t. m. Pogoji so na razpolago pri splošnem oddelku te direkcije.

418 m³ bukovih drv nabavi do 25. t. m. Uprava državnih monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu. Pogoji pri zbornici TOI v Ljubljani.

Ruski les v Franciji.

Rusija je pričela zavzemati tudi v Franciji lesno tržišče, zlasti v specialnem lesu in je te dni prispela velika pošiljka hrastovih dog za sode. Rusi ponujajo tudi večje množine drugega hrastovega lesa.

Uvoz lesa na Madžarsko.

Zaključeni podatki za uvoženi les na Madžarsko v prvi četrtli tekočega leta izkazuje 37.585 vagonov različnega lesa v vrednosti 19.6 milijonov pengö. Po raznih vrstah se uvoz nanaša na 1742 vagonov krljev in tramov, 2352 vagonov jamskega lesa, 1896 vagonov pragov, 7496 vagonov mehkega, rezanelega lesa in 21.422 vagonov drv.

Ljubljanska lesna borza.

Promet še vedno zelo majhen.

Cene so skoraj neizpremenjene, dočim so se na zagrebški borzi te dni nekoliko znižale, a so še vedno višje od ljubljanskih, ki noliirajo franko vagon nakladalna postaja sledeče:

Deske, smreka, jelka, 28 mm, 4 m, paralelne, podmera, II., III., franko vagon Sušak pristanišče. Dobava takojšnja.

Mecsnovi drogi, 850 komadov, od 6.50 m, 7.50 m, 8.50 m, premer v sredini 18 cm, franko vagon Sušak pristanišče.

1000 komadov tramov 11/13, 7 m, (ca. 100 kub. metrov): 50 m³ tramov 4/4, 4/5, 5/6, 6/7, 7/8", od 4 do 10 m, franko vagon Sušak pristanišče.

Neobrobljena bela bukovina: 1—3 vagone, 60 mm debeline, od 1 m dolžine naprej, od 17 cm širine naprej. — Cena fco vagon Postojna tranzit.

Trami: merkantilni, lepo tesani — fob Sušak ali fob Fiume: 8/8 4 m 500 kom., 5 m 200 kom., 6 m 150 kom.; 11/11 4 m 200 kom., 5 m 300 kom., 6 m 300 kom., 7 m 200 kom.; 11/13 5 m 1000 kom., 6 m 300 kom.; 13/16 4 m 100 kom., 5 m 250 kom., 6 m 400 kom.,

Schichtov RADION pere sam!

*Razkuži stročje
in bolniško perilo.*

7 m 250 kom., 8 m 150 kom., 9 m 50 kom.,
10 m 20 kom., 11 m 10 kom.; 21/27 10 m
10 kom., 11 m 5 komadov.

Smreka-jelka: hlodi I., II., monte 200
do 220, brzojavni drogovi 240-250, bordo-
nali merkantilni 320-340, trami merkan-
tilni 275-300, škorete, konične, od 16 cm
naprej 600-630, škorete, paralelne, od 16 cm
naprej 650-670, škorete, podmerne, do
15 cm 500-520, deske-plohi, kon., od 16 cm
naprej 480-540, deske-plohi, par., od 16 cm
naprej 500-570.

Bukev: deske-plohi, naravni, neobrobjeni
450-500, deske-plohi, naravni, ostrorobi
650-700, deske-plohi, parjeni, neobrobjeni
660-700, deske-plohi, parjeni, ostrorobi
800-1000, testoni 430-450, travolette 900 do
1000.

Hrast: hlodi I., II. 400-450, bordonali
1300-1400, deske-plohi, neobrobjeni bou-
les 1250-1350, deske-plohi, neobrobjeni
merkantilni 900-1000, deske-plohi, ostro-
robi (podnice) 1250-1350, frizi 1000-1250.

Drva: bukova, suha 16-18, hrastova, su-
ha 14-16.

Železniški pragoi: 2-60 m, 14×24 hra-
stovi 53-56.

Oglje: bukovo za 100 kg 78-83.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Hrastovi obrobjeni plohi I. Dimenzije:
25, 50 in 76 mm debeline, 25 mm deske
morajo biti najmanj od 65 cm dolžine na-
prej in druge dimenzije pa od najmanj
80 cm dolžine naprej. — Cena naj se glasi
fco vagon Sušak pristanišče.

Surova neobrobjena bukovina, tombante,
od 2 m dolžine naprej do 4-50 m, od 18 cm
širine naprej, z medijo najmanj 27/28 cm,
v sledečih debelinah: 12m³ 103 mm, 6 m³
108 mm; dobava prve dni avgusta 1930. —
Cena franko vagon meja Postojna tranzit.

Smrekove, jelkove deske: 20 kom. od
5 m dolžine, 30 cm širine, 7 cm debeline;
20 kom. od 5 m dolžine, 24 cm širine, 7 cm
debeline; 10 kom. od 6 m dolžine, 25 cm
širine, 5 cm debeline; 45 kom. od 5 m dol-
žine, 25 cm širine, 5 cm debeline; 45 kom.
od 5 m dolžine, 25 cm širine, 6 cm debe-
line; 200 kom. od 5-50 m dolžine, 25 cm šir-
ine, 2 cm debeline; blago mora biti dobro
izdelano, ostrorobo, paralelno, očeljeno, I.,
II., III. vrste. — Cena franko vagon na-
kladalna postaja.

50 komadov madrierov od 4 do 6 in tudi
več metrov, debeline 70 mm, v raznih ši-
rinah; blago popolnoma zdravo, v ponudbi
je treba navesti, kakšne so širine, kvali-
teta mora biti I., II. — Cena franko va-
gon nakladalna postaja.

Več vagonov bukovih metlišč, 27×27 mm,
od 1 in 1-10 m dolžine. — Cena franko
vagon meja Postojna.

1 vagon ca. 12.000 kg javorjevih hlodov,
od 54 cm srednjega premera naprej, mer-
jeno brez luba, samo 1-75 m dolžine, po-
polnoma zdravih, brez črnih grč, bul in
razpok, skoro brez gr; sečnje meseca fe-
bruarja 1930.

**Naravni bukovni obrobjeni plohi, tom-
bante, I., II., III., dolžine od 2 m naprej,**
širine od 14 cm naprej, medija 21/22 cm;
20 m³ 38 mm, 20 m³ 48 mm, 50 m³ 60 mm,
10 m³ 80 mm; skupaj 100 m³, z navedbo
cene franko vagon fob Sušak.

Večjo množino bukovih metlišč, 27×27
mm, dolžina 1 do 1-10 m. — Cena franko
vagon nakladalna postaja.

Bukovi naravni plohi: 5 m³ 38 mm, 5 m³
50 mm, 5 m³ 60 mm, z navedbo cene za
I. in II. in za tombante kvaliteto.

800 do 1000 komadov bukovih ali hrasto-
vih drogov, od 3-50 do 4 m dolžine, blago

zdravo, ravno, v vrhu mora biti srednji premer 18—22 cm. Dobava takojšnja.

Orehovi plohi, ca. 30 m², blago zdravo, prvovrstno, od 15 cm širine naprej, od 180 m dolžine naprej in od 40 mm debeline naprej. Cena naj se glasi franko vagon italijanska meja.

Bukova rezana in cepljena drva ca. 10 va-

gonov, 25, 35 in 50 cm dolžine, debeline 5/9 cm. Dobava bi se vršila do konca meseca avgusta 1930. Cena franko vagon meja Postojna tranzit. — Suhota mora biti najmanj 9 mesecev.

Črn bosanski oreh: več vagonov od 70 cm srednjega premera naprej. — Cena meja Postojna tranzit.

Novi konkurzni in poravnalni zakon.

(Nadaljevanje.)

Prisilna poravnava.

Med konkurznim postopanjem in pred odobreno razdelitvijo konkurzne mase sme predložiti prezadolženec ustmeno ali pismeno predlog za uvedbo prisilne poravnave konkurznemu sodniku, v katerem mora navesti, kdaj in kako ter v katerem razmerju namerava poplačati upnike in zavarovati njihove terjatve. Od prisilne poravnave so izvzete pridobitne in gospodarske zadruge.

Poravnalno postopanje ni dopustno, ako je prezadolženec ubežen, ali noče položiti razodetne prisege, ali ne predloži premoženjskega računa, ali če je bil prezadolženec obsojen zaradi lažnega bankrotstva.

Prezadolženec mora ponuditi upnikom tretjega razreda (po poplačilu konkurznega postopanja in prvenstvenih terjatev) vsaj 20% poravnavo, plačljivo najkasneje v dveh letih.

Sodišče sme predlog za uvedbo prisilne poravnave zavrniti tudi, če se iz neredno vojenih trgovskih knjig ne more točno razvideti prezadolženčeve premoženjske stanje, ali če so upniki tak predlog že kdaj zavrnil, oziroma je prezadolženec tak svoj predlog sam umaknil, ko je bil poravnalni narok že razpisan, dalje ako sodišče že prej sklenjene prisilne poravnave ni odobrilo. Predlog za uvedbo prisilne poravnave se sme odkloniti tudi če je bil prezadolženec v zadnjih petih letih že v konkurzu ali v postopanju za prisilno poravnavo, kakor tudi če je sedanji konkurz uveden izakega drugega razloga kot zaradi pomanjkanja gotovine.

Prodajo prezadolženčevih predmetov sme v tem slučaju sodnik odgoditi, dokler se o sprejemu predlagane prisil-

ne poravnave ne izrazi sklicani zbor upnikov.

Pravico do glasovanja za sprejem prisilne poravnave majo vsi upniki III. razreda. (Prvenstvene terjatve in upniki upravljanja konkurzne mase ne glasujejo, ker se njih zahtevki krijejo v celoti.) Vsak upnik ima en glas.

Za sprejem predloga je potrebno, da zanj glasuje večina navzočih upnikov, ki predstavljajo najmanj tri četrtine prijavljenih terjatev. Ako je dosežena večina samo po številu glasov, ali pa samo po višini terjatev, sme prezadolženec zahtevati sklicanje novega poravnalnega naroka, na katerem upniki niso vezani na svoje glasovanje na prejšnjem naroku.

Upniki smejo tudi dovoliti, da se dajo nekaterim upnikom večje pravice, t. j. višji odstotek poravnanja. Tudi sporne terjatve se morajo zavarovati v isti višini.

Prisilna poravnava je sprejeta šele tedaj, ako jo je potrdilo tudi sodišče, ki sme potrditev odreči iz že omenjenih razlogov, z ozirom na osebo prezadolženca, ali če je spoznalo, da nasprotuje poravnava skupnim koristim upnikov. Odreči sme potrditev tudi tedaj, ako je oškodovanje upnikov zakrivil z nepoštenim ali lahkomišelnim ravnanjem prezadolženec sam ter ponuja manj kot eno tretjinsko poravnavo upnikom III. razreda.

S potrditvijo prisilne poravnave od strani sodišča je konkurzni dolжник oproščen plačila ostanka dolga upnikom nad dogovorjeno poravnalno kvoto in je v istem obsegu razvezan tudi svojih obveznosti nasprotni porokom in drugim regresnim upravičencem.

Važna je odredba, ki določa, da izgubi dolжник vse v poravnavi določene bonite, tedaj tudi zmanjšanje dolga na določeno kvoto, ako svojih, v poravnavi prevzetih obveznosti glede plačila ne izvrši pravočasno. Vendar ga mora v tem slučaju upnik pisмено pozvati in mu določiti najmanj rok osmih dni za izvršitev obvez. Izguba s poravnavo doseženih ugodnosti se lahko nanaša samo na enega, lahko pa tudi na vse konkurzne upnike. Za izgubo teh pravic pa je ob sklepanju poravnave potrebno, da upniki napravijo poseben dogovor, s katerim vežejo izgubo doseženih ugodnosti kot pogoj za veljavnost poravnave.

Učinek razveljavljenja ugodnosti pa se ne nanaša na že poplačane (z dogovorjenim odstotkom) terjatve; na deloma poplačane pa v dogovorjenem razmerju, tako, da se smatrajo delna plačila v dogovorjenem odstotku za stodo odstotna plačila.

Upniki, katerih terjatve se vsled prezadolženčeve krivde pri poravnavi niso upoštevale, smejo zahtevati plačilo šele po odpravi konkurza v polnem znesu.

Ako je z uvedbo prisilne poravnave konkurz odpravljen, sme prezadolženec zopet razpolagati s svojim premoženjem, če se ni pridržala ta pravica konkurznemu upravitelju ali za upniku upnikov v svrhu zavarovanja izpolnitve poravnanih obveznosti.

V slučaju, da bi bil po preteku dveh let od sklepa prisilne poravnave dolжник obsojen radi lažnega bankrotstva, izgubi vse v poravnavi pridobljene olajšave ter se mora uvesti novo konkurzno postopanje na predlog kon-

kurznega upnika, če je dovolj imovine, ali če je plačan potreben predjem na stroške.

Novega konkurznega postopanja se udeleže s celimi svojimi terjatvami tudi novi, od poravnalnega dneva pa do uvedbe novega konkurza nastali pniki, stari upniki pa se ga udeleže s celotnimi nepoplačanimi terjatvami. (Poravnalne ugodnosti za dolžnika so uničene!)

Tudi, ako se pozneje dožene, da je bila poravnava sklenjena vsled prevarnega dejanja, sme vsak konkurzni upnik tekom treh let po sklepu prisilne poravnave zopet zahtevati polno plačilo svojih terjatev, če tudi prezadolženec ni bil obsojen radi lažnega bankrotstva.

Pri trgovskih družbah ali pri zapuščinskih konkurzih se sme skleniti poravnava samo tedaj, ako na to pristanejo vsi družbeniki odnosno dediči.

Ako je osebno odgovorni družbenik s svojim zasebnim premoženjem prevzel odgovornost za poravnavo, je s svojim zasebnim premoženjem prevzel odgovornost za poravnavo, je s tem odvezan dolžnosti jamstva nad v poravnavi dogovorjeno kvoto.

Konkurz se odpravi tudi, ako se konkurznega postopanja udeležuje en sam konkurzni upnik, ker mora sodišče smatrati, da so vsi drugi upniki poplačani.

Istotako se odpravi konkurz, če ni imovine za kritje stroškov konkurznega postopanja.

Konkurz se odpravi tudi tedaj, ko pristanejo na odpravo vsi upniki mase, kakor tudi vsi oni upniki, ki so prijavili svoje terjatve v konkurzu.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Iznajdbe.

Pisalni stroj za note.

Italijanski komponist Andrea Feretto je izumil pisalni stroj, s katerim se zmorejo prav tako tipkati vsi godbeni znaki, kot je bilo doslej mogoče samo na roko. Patent je odkupila neka ameriška tvornica pisalnih strojev.

Bencin iz sibirskega premoga.

Leningrajski premogovni institut je iznašel nov način produkcije bencina in petroleja iz sibirskega premoga potom vodika in zvišane temperature. Poskusi so se zelo obnesli, ker vsebuje pridobljena tekočina okoli 60 odstotkov bencina.

Ročna pletilne stroje

prodam, in sicer:

- 1 pletilni stroj »Žakart« 10/80 cm
- 1 pletilni stroj navaden 8/10 cm
- 1 pletilni stroj navaden 8/40 cm
- 1 šivalni stroj »Oberlock«.

Vsi stroji so novi, še prav malo rabljeni. Cena ugodna!

Kupci, pišite na upravo lista »Mali Trgovci« pod »Pletilni stroji«.

Tiskovine

ki jih potrebujete v Vašem poslovanju:
Račune, pisemske papirje, memorandume, cenike, naročilnice v blokkih, kuverte, etikete ter sploh vse komercialne tiskovine Vam dobavi hitro in lično izdelane po najnižjih cenah

Tiskarna „MERKUR“ Ljubljana

Gregorčičeva ulica 23 - Telefon 2552

Za večja naročila sahtevajte proračune!

Najboljše med najboljšim vrvarskim blagom se izdeluje v
Grosupljem.

Varstvena znamka garantira za izbrano, neprekosljivo kvaliteto. To je blago, ki bode zadovoljilo Vaše odjemalce, a Vam zagotovilo trajen dober zaslužek, ki ga dajejo le zadovoljni odjemalci. — Poskusite tudi Vi!

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Trgovci, nabavljajte svoje potrebščine pred vsem pri trdkah, ki z oglasi podpirajo vaš tisk!

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA R. MIKLAUC, »Pri Škofu«, Ljubljana, katera obstoja že preko 60 let in razprodaja na debelo in drobno manufakturno, sukneno in vse v to stroko spadajoče blago, naznanja svojim cenj. odjemalcem, kakor tudi vsem gg. trgovcem, ki krijejo svojo zalogo v Ljubljani, da je povečala svoje trgovske lokale v celo prvo nadstropje.

Tvrdba drži na zalogi samo blago iz priznane najboljših svetovnih tovarn v veliki izbiri in najnovejših vzorcih; cene so vsled prvovrstnih zvez jako ugodne. Zaloga se lahko vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča cenj. občinstvu trdk

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA

Lingarjeva — Medarska ulica — Pred Škofijo

Ali ste poravnali naročnino?

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRAŽENE KAVE, MLETIH DIŠAV IN RUDNINSKE VODE

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!

Lasnik: Konzorcij za izdajo strokovnega tednika »Mali trgovec«. Za konzorcij in uredništvo: Lojze Zajc. Za tiskarno »Merkur«: Otmár Michálek, oba v Ljubljani.